

Móra d'Ebre demana que la fossa de Santa Magdalena es convertisca en un nou espai de memòria

L'exavació ha acabat, però es dixa la porta oberta a convertir l'espai en un indret visitable

Móra d'Ebre A. Prunera

Els treballs d'exavació a la fossa de Santa Magdalena han acabat este dimecres. En els últims dies els treballs han consistit a cobrir parcialment les rases de les excavacions, on han aparegut -tal com va avançar este setmanari- els cossos de 177 excombatents de la Batalla de l'Ebre. Ara, l'Ajuntament de Móra d'Ebre demanarà que l'indret es convertisca en un nou espai de memòria històrica, que difonga la història de l'hospital de rereguarda que es va instal·lar a la masia de Santa Magdalena de Baix, i també de les excavacions que s'han dut a terme enguany.

Els arqueòlegs de l'empresa Itil-

tra ja han finalitzat els treballs, que van iniciar al desembre de l'any passat. La fossa de Santa Magdalena és, fins ara, la fossa més gran que s'ha obert mai a Catalunya. Està situada a la part posterior del conegut mas de Santa Magdalena de Baix, on antigament també hi havia una ermita, i on es va instal·lar un dels hospitals de campanya durant la Batalla de l'Ebre, a l'inici de la serra de Cavalls.

Un cop finalitzats els treballs, han quedat les rases d'on s'han extret els cossos, a tocar del mas, que segueix abandonat. Tot plegat forma un paratge molt visual que, a la vegada, també pot ser didàctic i l'Ajuntament de Móra d'Ebre ja ha anunciat que demanarà formalment a la Ge-

Les teles delimiten el nivell fins on s'ha excavat. / FOTO: A. P.

neralitat que l'indret es convertisca en un nou espai de memòria històrica. L'alcalde, Joan Piñol, ha assegurat en declaracions a Ràdio Móra d'Ebre que **"s'ha de buscar la fórmula perquè la masia i la zona de la fossa siguin visitables i un nou lloc de memòria"**. Tot just el passat 25 de juny, Piñol va traslladar la proposta a la consellera de Justícia, Lurdes Ciuró, i el director general de memòria democràtica, Antoni Font, aprofitant la seua visita als treballs de Santa Magdalena. Segons Piñol, haurien rebut la proposta amb bons ulls i en els propers dies l'Ajuntament contactarà amb el propietari dels terrenys **"per a poder veure quina solució es podria trobar"** per a poder tirar endavant el projecte.

En vista a esta possibilitat, els arqueòlegs no han tapat completament les rases excavades a la fossa sinó que han posat unes lloses de plàstic per a poder marcar el nivell fins on s'han obert, i que es puguin recuperar en un futur. Santa Magdalena és la fossa més gran que s'ha obert fins ara a Catalunya, amb un total de 177 cossos recuperats. Properament es farà l'anàlisi genètica de les restes per a mirar d'identificar-les genèticament ■